

გარემოსდაცვითი
ორგანიზაციები და
ინიციატივები (ხელახალი)
ზეწოლის
პირობებში. ადაპტაციის
სტრატეგიები

EECCA რეგიონის (აღმოსავლეთ ევროპა, კავკასია და ცენტრალური აზია) გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების ძირითადი პრობლემები

- სამოქალაქო საზოგადოებაზე უპრეცედენტო ზეწოლა (რეპრესიები, ომი, ორგანიზაციების ლიკვიდაცია);
- გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების სტიგმატიზაცია „უცხოელი აგენტის“ სტატუსით;
- შედეგად, ადგილობრივ თემებთან თანამშრომლობის შეუძლებლობა კლიმატის ცვლილების ზემოქმედების შემსუბუქებისა და მასთან ადაპტაციის პროცესების გაძლიერების კუთხით;
- მთავრობის მხრიდან დამოუკიდებელი მონიტორინგის არასაკმარისი მხარდაჭერა და გარემოსდაცვითი და კლიმატური დღის წესრიგის პოლიტიზება; საერთაშორისო დახმარების მიღების სირთულეები;
- სამწუხაროდ, ეს რეგიონი სუსტადაა წარმოდგენილი გლობალურ გარემოსდაცვით მედიაში.

გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების ძირითადი გამოწვევები ბელარუსში, უკრაინასა და საქართველოში:

- პოლიტიკური კრიზისი და ომი: ტოტალური რეპრესიები ბელარუსში. ომი უკრაინაში. რეპრესიები საქართველოში;
- აქტივისტებისა და ექსპერტების "გადაწვა": სხვა საქმიანობაზე (სამხედრო ან პოლიტიკურზე) გადართვა;
- გარემოსდაცვითი და კლიმატური პროგრამების დაფინანსების გლობალური შემცირება.;
- აქტივისტებისა და ექსპერტების მიგრაცია.

შესაძლებლობები

უკრაინა, მოლდოვა და საქართველო ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნები არიან. ეს ასევე გულისხმობს მათი გარემოსდაცვითი და კლიმატური პოლიტიკის ევროკავშირის სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანას. კერძოდ, იგულისხმება კლიმატის ნეიტრალიტეტის მიღწევა, „მწვანე შეთანხმების“ პრინციპების დაცვა და სხვა ვალდებულებების შესრულება.

ბელარუსი 2020 - 2025

- სამოქალაქო პროტესტები. 2020 წლის აგვისტო - 2021 წლის გაზაფხული.
- გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების ლიკვიდაცია. 2021 წლის ზაფხული.
ლიკვიდირებულია 1000-ზე მეტი NGO. მათგან 100-ზე მეტი NGO გარემოსდაცვით საკითხებზე მუშაობდა.
- რეპრესიები გარემოსდამცველ აქტივისტებზე: 2021 წლიდან დღემდე.
- გარემოსდაცვითი NGO-ების ექსტრემისტებად შერაცხვა — 2022 წლიდან დღემდე.

გარემოსდაცვითი არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და აქტივისტების მიერ სამოქალაქო პროტესტების მხარდაჭერამ ხელისუფლების მხრიდან მკაცრი რეაგირება გამოიწვია.

1510

Current political prisoners

they include environmental activists, NGO representatives, and community leaders

პოლიტპატიმრებს შორის აშკარად ჭარბობს იმ ადამიანთა რიცხვი, რომლებიც გარემოსდაცვით აქტივიზმს უჭერენ მხარს. ინფოგრაფიკა ასახავს მხოლოდ იმ პირებს, რომლებმაც დიად განაცხადეს თავიანთი გარემოსდაცვითი საქმიანობის შესახებ. ინფორმაცია ეფუძნება 2023 წლის მონაცემებს.

გარემოსდაცვითი ორგანიზაციები და
ინიციატივები ექსტრემისტულად ცხადდება

დამოუკიდებელ მედიასთან თანამშრომლობაც კი შესაძლოა ექსტრემისტულ
საქმიანობად იქნას მიჩნეული.

NGO Ecohome declared extremist
formation by Belarusian KGB

*Creation, participation, assistance, financing,
training of extremists can result in 2-10
criminal sentences*

Ecohome, Green Portal publications
declared extremist materials

ЗЯЛЁНЫ
ПАРТАЛ

*Storage or distribution – administrative
responsibility*

რეპრესიები და დევნა ხუთი წლის შემდეგაც გრძელდება. "მწვანე ქსელი" ექსტრემისტულ
ორგანიზაციად 2025 წლის აგვისტოში გამოცხადდა.

ბელარუსის იზოლაცია საერთაშორისო დონეზე: გარემოსდაცვითი და კლიმატური პერსპექტივა

“2022 წლის 18 ივლისს ბელარუსმა განაცხადა ორპუსის კონვენციიდან გასვლის შესახებ, რაც კონვენციის მმართველი ორგანოების მხრიდან მიკერძოებული და დისკრიმინაციული მოპყრობითა და სუვერენულ სახელმწიფოზე ზეწოლით ახსნა. ეს გადაწყვეტილება მოჰყვა ორგანიზაცია „Ecohome“-ის ლიკვიდაციასა და ქვეყნისთვის კონვენციით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო დაწესებულ შეზღუდვებს”. წყარო: ["ბელარუსი და ორპუსის კონვენცია: გაწევრიანებიდან გასვლამდე"](#)

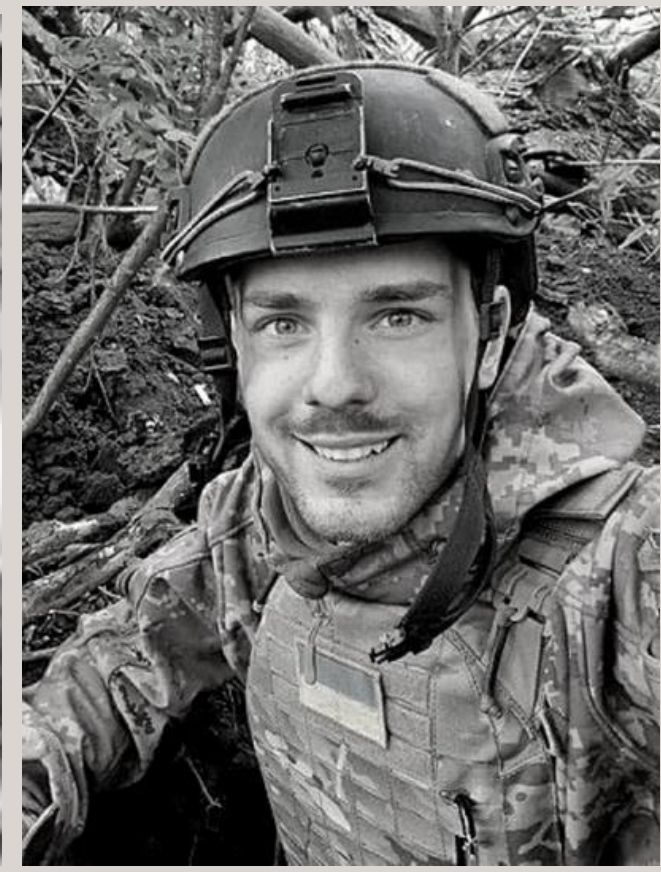
გლობალურ კლიმატურ მოძრაობაში ბელარუსს ძირითადად წარმოადგენენ საზღვარგარეთ მოქმედი გარემოსდაცვითი ორგანიზაციები, როგორიცაა მწვანე ქსელი (მაგალითად, CAN EECCA-ში) და „Ecohome“.

უკრაინა. რუსეთის სრულმასშტაბიანი შეჭრა.

2022 წლის თებერვლიდან დღემდე

- ბევრი გარემოსდაცველი აქტივისტი ნებაყოფლობით წავიდა ჯარში, მათგან რამდენიმე დაიღუპა კიდეც (მაგ., სემიონ ობლომეი, რომან რატუმნი, რომან ჟუკ).
- გარემოსდაცველი აქტივისტების მობილიზაცია სამხედრო სამსახურში (მაგ., უკრაინაში Greenpeace Germany-ის კოორდინატორის შემთხვევა).

- სრულმასშტაბიან შეჭრასთან დაკავშირებულ სხვა მოხალისეობრივ და სამოქალაქო საქმიანობაზე გადართვა;
- ტერიტორიების ოკუპაცია და დეოკუპაცია. ზოგიერთმა გარემოსდაცვითმა პროექტმა და ინიციატივამ ოკუპაციის შემდეგ ვერ განაახლა საქმიანობა;
- აქტივისტების ემიგრაცია (მათ შორის შიდა მიგრაცია).

გარემოსდაცვითი და ბუნების დაცვის ორგანიზაციები განიცდიან როგორც კადრების, ისე დაფინანსების ნაკლებობას. მათი საქმიანობა მნიშვნელოვნად შეფერხებულია ოკუპაციის შედეგად. ნაკრძალები და ეროვნული პარკები ზარალდებიან არამხოლოდ ოკუპაციით, არამედ ფინანსური რესურსების ნაკლებობითაც (განსაკუთრებით, ტურისტების რაოდენობის შემცირების გამო).

EMERALD NETWORK IN UKRAINE DURING THE WAR

The Emerald Network consists of nature conservation areas across Europe that are designed to preserve species and habitats threatened with extinction. The network was established to fulfill the requirements of the Berne Convention.

It is planned that after Ukraine joins the EU, the Emerald Network will be connected to Natura 2000, - nature conservation network created for the same purpose, but within the EU.

In Ukraine, the Emerald Network includes:

377 protected areas
162 proposed areas
30% of which are impacted by war or occupation
among them are unique steppe areas

Steppe or alpine? Why biogeographical regions are so important

Biogeographical regions are areas with relatively homogenous environmental conditions and similar characteristics.

Any site proposed for inclusion in the Emerald Network must undergo an assessment of well it conforms to certain areas. In fact, it is a whole cycle of assessments, the main purpose of which is to ensure that proposed areas truly meet the criteria for rare habitats, include rare species for a particular biogeographical region. Natura 2000 and the Emerald Network are designed on the basis of biogeographical regions.

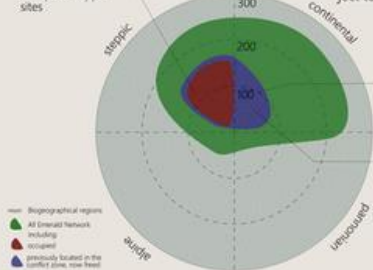
4 biogeographical regions in Ukraine

In terms of surface area among Ukrainian areas, the continental biogeographic region is the largest, followed by steppe.

The range of steppe habitats in Ukraine is the largest among countries that have ratified the Berne Convention.

More than 50%

Occupied steppe sites

Biogeographical regions damaged by war
The diagram shows the number of Emerald Network sites in Ukraine subject to occupation or located on the front line.

13 sites directly affected by the Russian-Ukrainian war

25% Approximately
Continental region sites in the conflict zone, presently most of them are mined

What is the Berne Convention?

This is the short name for the Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. It is named after the city where it was signed in 1979.

1999

the Berne Convention was ratified in Ukraine

How the Emerald Network was formed in Ukraine

2016

Among the first Emerald Network sites for Ukraine. Forest and freshwater areas predominate

2019

Mainly steppe and marine habitats were added to the Emerald Network

2021

Over 200 candidate sites were approved. Mainly steppe landscapes in river valleys were nominated

Chalk outcroppings
± 10 000 ha
of unique European chalk outcroppings under occupation

Many endemics grow on chalk outcroppings – plants that are found in only one place on

Such outcroppings are of great strategic importance, due to their elevated position relative to ground level.

Currently, almost 100% of chalk habitats in Ukraine are in the war zone.

Steppe depressions (pody)
>40 steppe sites found nowhere else in Europe, occupied or within the conflict zone

Pody are ephemeral lakes in the steppe zone that occur during spring snow-melt.

Ukrainian pody fill with water once every 11 years and their vegetation is quite variable as a result.

Migration birds use these sites as stopovers.

Unique steppe habitats were included in the Berne Convention upon Ukraine's request.

Marine habitat for cetaceans

2 areas of particular importance for cetaceans in Europe have been under occupation since 2014

Three species of cetaceans inhabit the Black Sea: Bottlenose dolphin, Common dolphin, and Harbor porpoise.

Cetacean mortality is on the rise due to the war causing acoustic injuries. Submarines could be the cause.

2 Emerald Network sites have been recognized as areas of special importance for cetaceans in Europe (according to the ACCOM-BAMS Agreement on the Conservation of Cetaceans).

Emerald Network sites and war

at least 100,000 ha of Emerald Network sites were engulfed in fires resulting from the hostilities. Included are roughly 7,600 hectares of radiation-contaminated forests in the Chernobyl zone.

20 species of plants listed in Ukraine's Red Book may disappear due to large-scale fires caused by shelling and munitions explosions

more than 50% of plants and animals listed in Ukraine's Red Book are harmed by mine explosions, deforestation, fires, noise from explosions, and military equipment

15-30 times heavy metals contamination is higher than normal

How to read a map

--- boundaries of biogeographical regions

▲ Emerald Network sites (protected and proposed)

▲ occupied sites

▲ sites previously located in the conflict zone, now freed

UW EEC Made for Ukraine War Environmental Consequences Work Group

Source: Ukrainian Nature Conservation Group
Image credit: Wikipedia

By Valeriia Kolodezhna
Translated by Jennifer Castner

Crimean mud volcanoes

50 active mud volcanoes in Crimea have been under occupation since 2014

All Crimean mud volcanoes are found on the Keri Peninsula. They do not exceed 5 meters in height.

Volcanoes erupt methane and liquid clay rather than magma.

The unique Crimean habitat for mud volcanoes was included in the Berne Convention as Ukraine's proposal.

There are no current hostilities underway on the Crimean Peninsula, but the state of conservation for fauna and habitats is unknown.

ომის გავლენა გარემოსდაცვით და სამოქალაქო აქტივიზმზე EECa რეგიონის სხვა ქვეყნებში

ომის დაწყების შემდეგ, ზეწოლა გაიზარდა გარემოსდაცვით და სამოქალაქო აქტივისტებზე EECa რეგიონის სხვა ქვეყნებშიც, თუმცა არა იმ დოზით, რასაც ავტორიტარულ სახელმწიფოებში ვხედავთ. მაგალითად, "უცხოელი აგენტების შესახებ" კანონი მიღებულ იქნა ყირგიზეთსა და საქართველოში. როგორც ეს რუსეთისა და ბელარუსის გამოცდილებამ აჩვენა, ასეთი საკანონმდებლო ინიციატივები შეიძლება გახდეს NGO-ების, მათ შორის გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების, ლიკვიდაციის მიზეზი და გაზარდოს ზეწოლა გარემოსდაცვით ინიციატივებსა და აქტივისტებზე.

კლიმატური დღის წესრიგი პოლიტიკურ პროპაგანდის ნაწილად იქცა

ყაზანში გამართულ ბოლო BRICS-ის
სამიტზე, რუსეთის პრეზიდენტმა
პუტინმა ტერმინი „გლობალური
სამხრეთი“ კვლავ რუსეთის
ანტიდასავლური პროპაგანდის ნაწილად
გამოიყენა. კლიმატის დღის წესრიგი
სულ უფრო მეტად ხდება პოლიტიკური
დაპირისპირების საგანი.

24 октября, 14:57

Путин: глобальный Юг и БРИКС одинаково смотрят на многие проблемы

Президент РФ подчеркнул, что "объединяя усилия, мы, безусловно, будем идти вперед"

КАЗАНЬ, 24 октября. /ТАСС/. Страны БРИКС и глобального Юга могут успешно выстраивать совместную работу благодаря схожим взглядам на многие проблемы, заявил президент РФ Владимир Путин на заседании в формате "аутрич" / "БРИКС плюс".

"Вы отметили, что страны глобального Юга разделяют чаяния стран - членов БРИКС. И это общее видение очень многих сложных проблем нас действительно настраивает на совместную работу. А объединяя усилия, мы, безусловно, будем идти вперед", - отметил российский лидер после выступления президента Республики Конго Дени Сассу-Нгессо.

**გამოსავლის გზები გარემოსდაცვითი
ორგანიზაციებისა და ინიციატივებისთვის ზეწოდისა
და ომის პირობებში**

განხორციელებული საქმიანობის ხილვადობის გაზრდა საინფორმაციო კამპანიების დაგეგმვისა და ორგანიზების გზით

STAND WITH UKRAINE

**End global fossil fuel addiction that feeds Putin's war
machine**

Press Release

- ჟურნალისტებთან და აქტივისტებთან თანამშრომლობა. აქტიური საქმიანობა სოციალურ მედიაში.
- უკრაინულმა ორგანიზაციებმა მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა მოიპოვეს, მათ შორის საკუთარი საქმიანობის ხილვადობის გაზრდის მიზეზიტაც. ბელარუსული ორგანიზაციები კი დაზარალებდნენ წარმომადგენლობის ნაკლებობის გამო. მეორე მხრივ, უკრაინულ ორგანიზაციებს რეპრესიები არ შეხებიათ.

**ადგილობრივი გარემოსდაცვითი და კლიმატური
საკითხების გლობალურ დონეზე განხილვა (მაგალითად,
CAN EECCA-ს ფარგლებში)**

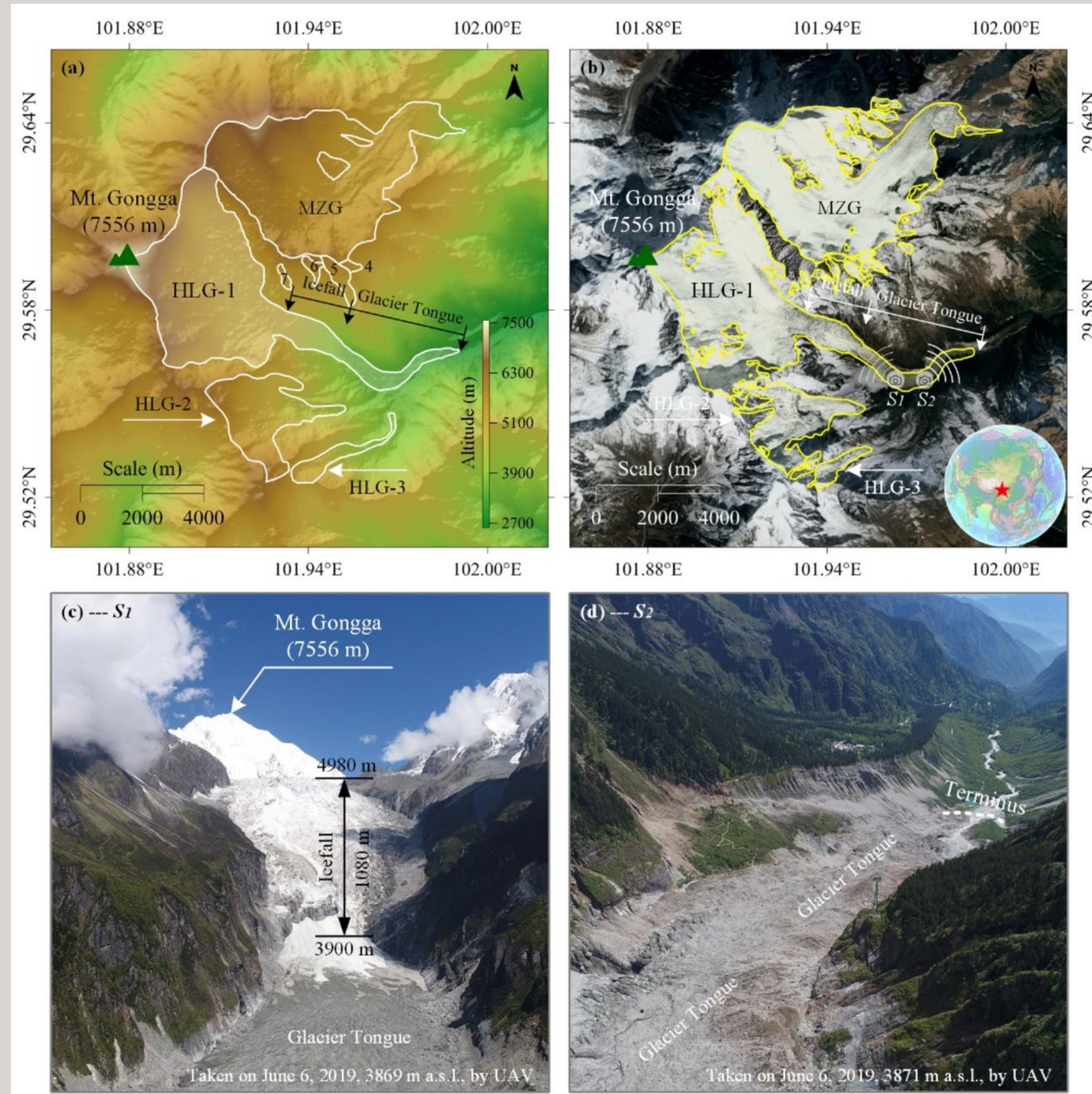
სტრატეგიებზე მუშაობა :

კლიმატის ცვლილებებთან ადაპტაციისა და მისი ზემოქმედების შემცირების სტრატეგიების შემუშავება შესაძლებელია ემიგრაციაშიც, პოლიტიკური კრიზისისა და ომის დროსაც კი.

მაგალითები:

- მწვანე ბელარუსი (<https://belarusgreen.vision/>)
- უკრაინული ორგანიზაციები იყენებენ ევროკავშირში ინტეგრაციის პრინციპებსა და მოთხოვნებს შიდა პოლიტიკური საკითხების მოსაგვარებლად და კლიმატური თუ გარემოსდაცვითი დღის წესრიგის ხელშესაწყობად (მაგალითად, უკრაინის მწვანე აღდგენის ინიციატივა).

OSINT კვლევის ჩატარება

გარემოსდამცველ აქტივისტებთან ურთიერთობისთვის არაპოლიტიკური ინსტრუმენტების შემუშავება

ПАДПІСАЦЬ ЦІ НЕ ПАДПІСАЦЬ: ТОП ЭКАПЕТЫЦЫЙ-2023

Далучайся да размовы з інфаслужбай
па вырашэнні экапраблем “Зялёны
тэлефон” і юрысткай Petitions.by
Вольгай Працкевіч!

Zoom

15 студзеня (панядзелак)

19:00 па мінскім часе

Удзел па рэгістрацыі

სოციალურად მნიშვნელოვანი და აქტუალური თემების შემუშავება

გარემოსდაცვითი და კლიმატური ქსელის შექმნა სხვა ქვეყნების აქტივისტებთან ერთად

მადლობა ყურადღებისთვის